

Katedra výtvarné kultury
Klatovská 51, 306 14 Plzeň
Tel.: 377 636 493, 377 636 471
e-mail: suromar@kvk.zcu.cz

Protokol o hodnocení Diplomové práce

Název práce: Proč nejsem (jako) Kateřina Šedá? (Rozdíly a shody mezi komunitním uměním a komunitními projekty.)

Práci předložil student: Bc. et Bc. Josef Pekárek

Studijní obor: Učitelství výtvarné výchovy pro střední školy a základní umělecké školy

Posudek vedoucího práce

Práci hodnotil: doc. PaedDr. Jan Slavík, CSc.

1. Cíl práce

Cílem diplomové práce bylo analyzovat a vysvětlit vztahy i hranice mezi uměleckými projekty a sociálně zaměřenými komunitními projekty; konkrétním výstupem měl být popis faktorů, kterými je ovlivněno, že na jeden typ činnosti je nahlíženo z hlediska uměleckého, na jiný typ činnosti naopak z hlediska mimo-uměleckého. Analýza je uskutečněna na porovnání uměleckého díla Kateřiny Šedé s komunitními projekty v obci Vševely. Pro dosažení cíle prostřednictvím uvedené komparace měly být využity metody kvalitativního výzkumu, především akční výzkum a metodika případových studií.

Stanovené cíle autor splnil do přijatelné míry a v souladu se zadáním – kvalita jejich plnění je hodnocena v následujícím posudku.

2. Obsahové zpracování

Posuzovaná Pekárkova práce vychází z dlouhodobého odborného směřování jejího autora jako vychovatele nebo učitele i jako člověka zabývajícího se uměním nejenom teoreticky a výchovně, ale též ve vlastní tvůrčí praxi. O tento solidní základ jsou opřeny autorovy snahy co nejlépe porozumět tomu, čím se se zaujetím zabývá a co pokládá za prospěšné.

Zkoumání vzájemných souvislostí i hranic mezi uměleckou tvorbou a jejími analogiemi v běžné společenské praxi je v současné době aktuálním tématem nejenom v okruhu expresivní výchovy, ale současně i v teorii umění, protože právě tyto přesahy nebo hranice jsou i pro samotné umění předmětem soustředěného zájmu po mnohá desetiletí moderní a postmoderní epochy.

Pekárek ke svému úkolu přistoupil systematicky se soustředěnou pozorností jak pro klíčové pojmy (komunita, umění, projekt, program), tak pro hlavní principy, které se týkají jak umění (umění spolupráce, angažované umění), tak komunitních projektů. Důležitou a dobře využitou oporou pro analýzu mu byly texty angloamerické estetiky 20. století v redakci T. Kulky a D. Ciporanova. Z nich mimo jiné vytěžil klastrový přístup k určování obsahu a rozsahu pojmů (B. Gaut; viz s. 24 n. posuzované práce), který je Pekárkovi vítanou metodickou oporou pro úvahy o míře příslušnosti určitého konkrétního jevu do určitého pojmového rámce.

Také teorie fikčních světů v návaznosti na teorii scéničnosti a scénování a Barthesovo pojetí mýtu se v textu prokazují jako vhodný rámec pro výklad reálných jevů v praxi. Tato metodologická východiska diplomantovi umožnila případ od případu zvažovat a posuzovat uplatnění klíčových parametrů klasifikace vyjádřených termíny fikčnost, scéničnost, mytičnost ad.

Vlastní rozbor shod anebo rozdílů mezi uměleckým a socializačním komunitním přístupem autor postavil na třech pilířích reprezentovaných jednotlivými kapitolami v textu: reflektivní (reflexe komunitních projektů v obci Vševely, které slouží jako objekt porovnávání, s. 39 – 44), bilanční (popis uskutečněných projektů a jejich důsledky v komunitě, s. 45 – 53) a komparační (porovnání shod a rozdílů mezi projekty ve Vševelech a uměleckými akcemi K. Šedé, s. 54 – 60).

Kromě nalezených rozdílů a shod J. Pekárek rozebírá i přesah zkoumané problematiky do oblasti teorie i běžné praxe výtvarné výchovy (s. 61 n.). Tento rozbor ústí do náhledu na čtyři hlavní role, které se uplatňují v činnosti autora komunitních projektů, a to v kontextu čtyř klíčových komponent výtvarného zážitku probíraných v artefietice. Pojmenováním rolí ve vztahu k výtvarnému zážitku se dobře ukazuje, v jakých hlavních „tazích“ autor komunitního projektu směřuje k cíli své práce: zapůsobit na společenské klima v příslušném regionu.

3. Charakteristika a hodnocení formy, technické i řemeslné složky práce

Vzhledem k povaze textu není předmětem posuzování.

4. Formální náležitosti

Formální zpracování textu je vyhovující. Jazykový projev je kultivovaný a srozumitelný, jen občas se vyskytují překlipy nebo drobné chyby v rozsahu běžném

pro pečlivě zpracovaný diplomový úkol. Strukturace textu je přehledná. Grafická úprava je vyhovující. Bibliografické citace jsou v souladu s normou ISO.

5. Stručný komentář hodnotitele

Posuzované dílo se věnuje aktuálnímu tématu, které je závažné i s ohledem na analýzu souvislostí a rozdílů nebo shod v pojetí studia v uměleckých oborech oproti pojetí studia v oborech umělecko-výchovných. Je totiž zřejmé, že přesah ke společenské angažovanosti, k sociálnímu vlivu, k působnosti na společenské klima v příslušném regionu, to jsou momenty, které přibližují umění výchově a stírají hranice mezi těmito oblastmi. Proto se jim výtvarná výchova potřebuje pozorně věnovat. Pekárkova práce je v tomto ohledu průkopnická.

Za přínosné pokládám celkové pojetí práce, které se opírá o aktuální poznatky z esteticky a z teorie nebo filozofie umění. To autorovi poskytlo dobrou oporu pro myšlenkové zahloubení a pro logickou strukturaci výkladu. Ten je dobře promyšlený, logický, solidně opřený o poznatky z odborné literatury. Metodika výzkumu nemá vyčleněnu zvláštní kapitolu, což je problematický rys práce. Ta však nemá vyloženě empiricko-výzkumný charakter, protože reflexe praktických zkušeností jsou v ní spíše ilustrací teoretických myšlenek, než samostatným výzkumem. Z toho důvodu doporučuji přistupovat k textu jako k teoretické studii ilustrované příkladem z praxe, nikoliv jako ke zprávě z výzkumu.

6. Otázky a připomínky na autora práce k bližšímu vysvětlení při obhajobě

Konkretizujte na příkladech a podrobněji vysvětlete některou (jednu až dvě) z analogií mezi zážitkovými komponentami a rolemi autora projekty, jak jsou popsány na s. 62 Vaší práce.

7. Navrhovaná známka

Výborně

Datum: 21. 7. 2015

Podpis: doc. PaedDr. Jan Slavík, CSc.